

TUÂN GIỮ ĐIỀU RĂN: CÁCH THỨC DIỄN TẢ TÌNH YÊU CHO CHÚA GIÊSU

Chúa Nhật Tuần VI - Mùa Phục Sinh
(Cv 8:5-8.14-17; 1 Pr 3:15-18; Ga 14:15-21)

Lời Chúa trong Chúa Nhật hôm nay trình bày cho chúng ta về những lời hứa của Chúa Giêsu, nhất là lời hứa mọi người sẽ chịu phép rửa trong Chúa Thánh Thần và Chúa Thánh Thần cũng chính là Đấng sẽ đến ở lại với các môn đệ sau khi Chúa Giêsu đi về với Chúa Cha được hoàn thành. Chúng ta thấy điều này trong bài đọc 1 hôm nay. Sau khi một lòng chú ý lắng nghe lời rao giảng của Philíp-phê, nhiều người ở miền Samaria rất vui mừng vì họ “được chứng kiến những dấu lạ ông làm. Thật vậy, các thần ô uế vừa kêu lớn tiếng vừa xuất khỏi nhiều người trong số những kẻ bị chúng ám. Nhiều người tê bại và tàn tật được chữa lành” (Cv 8:6-7). Lời rao giảng và những phép lạ của Philíp-phê làm cho những người trong thành cháy lên lửa yêu mến và mở lòng “đón nhận lời Thiên Chúa” (Cv 8:14). Sau khi “mở lòng đón nhận lời Chúa,” những người trong miền Samaria mới nhận được Thánh Thần khi Phêrô và Gioan đến cầu nguyện và đặt tay trên họ (x. Cv 8:15-17). Hình ảnh này mời gọi chúng ta nhìn lại đời sống hằng ngày của mình trong tương quan với Chúa: Chúng ta có biến cuộc đời mình đem Tin Mừng đến cho người khác không? Một cách cụ thể, qua lời nói và hành động của mình, tôi có đốt lên ngọn lửa yêu mến Chúa và giúp anh chị em mình mở lòng để đón nhận lời Thiên Chúa không?

Trong bài đọc 2, Thánh Phêrô kêu gọi chúng ta đặt Chúa Giêsu làm trung tâm điểm của đời mình: “hãy tôn Người làm Chúa ngự trị trong lòng anh em” (1 Pr 3:15). Khi Chúa Giêsu chiếm lấy con tim và cuộc đời, chúng ta sẽ nhận ra Ngài chính là niềm hy vọng của mình. Niềm hy vọng của chúng ta không hệ tại việc có được của cải vật chất, có được một cuộc sống sung túc ấm êm. Niềm hy vọng của người môn đệ Chúa Giêsu không phải là “một cái gì đó” nhưng là “một Ai Đó” – chính là Đức Kitô. Khi chúng ta đặt để Ngài ngự trị trong lòng mình, chúng ta mới có thể trở nên những chứng nhân nhiệt tình của Ngài cho người khác, “sẵn sàng trả lời cho bất cứ ai chất vấn về niềm hy vọng của anh em” (1 Pr 3:15). Thánh Phêrô còn đưa ra thái độ cần có của người môn đệ khi làm chứng cho Chúa Giêsu. Khi đối diện với những người chống đối hoặc chất vấn về niềm hy vọng của mình, người Kitô hữu “phải trả lời cách hiền hoà và với sự kính trọng. Hãy giữ lương tâm ngay thẳng, khiến những kẻ phi báng anh em vì anh em ăn ở ngay thẳng trong Đức Kitô, thì chính họ phải xấu hổ vì những điều họ vu khống, bởi lẽ thà chịu khổ vì làm việc lành, nếu đó là ý của Thiên Chúa, còn hơn là vì làm điều ác” (1 Pr 3:16-17). Những lời này làm chúng ta xét lại thái độ sống của mình. Nhiều lần chúng ta mất kiên nhẫn, thiếu kính trọng và trở nên giận dữ trước sự “làm phiền” của những người khác. Chúng ta không lấy sự hiền hoà, nhẫn nại, ôn hoà và kính trọng để đối xử với anh chị em mình và như thế chúng ta làm cho người khác mất đi sự cởi mở để đón nhận Tin Mừng. Thánh Phêrô khuyến khích chúng ta sống ngay thẳng dù có bị phi báng, chống đối hay loại trừ vì làm điều thiện, còn hơn làm điều ác. Điều quan trọng ở đây là làm điều thiện điều tốt dù không được người đời đón nhận thì có Chúa đón nhận chúng ta. Ngài chính là niềm hy vọng của chúng ta. Những lời khen, vinh dự ở đời là những niềm hy vọng, niềm vui chóng tàn. Chỉ trong Chúa chúng ta mới có được niềm vui không bao giờ mất.

Chúng ta đang tiến gần đến Lễ Thăng Thiên, lời Chúa trong Tin Mừng trình thuật cho chúng ta về việc Chúa Giêsu chuẩn bị các môn đệ để họ có thể đối diện với sự kiện Ngài đi về cùng

Chúa Cha. Tin Mừng hôm nay trình bày những lời hứa của Chúa Giêsu cho các môn đệ của Ngài. Những lời hứa này phản chiếu cách rõ ràng cách thức đặc biệt mà qua đó Chúa Giêsu hiện diện với cộng đoàn những người tin. Khi đọc bản văn cách cẩn thận, chúng ta nhận ra bản văn chứa đựng ba phần mà qua đó chúng ta nghe về (1) tình yêu dành cho Chúa Giêsu (x. Ga 14:15,21a), (2) phần thưởng cho những ai yêu mến Chúa Giêsu (x. Ga 14:16-17a; 21b), và (3) sự đối kháng giữa các môn đệ và thế gian (x. Ga 14:17bc), 18-20). Việc thêm mệnh lệnh yêu thương trong chương 13:34-35 đưa đọc giả đến việc đồng hoá việc “giữ các giới răn” của Chúa Giêsu với mệnh lệnh yêu thương nhau. Tuy nhiên, lối diễn tả “giữ lời Thầy” của Chúa Giêsu xảy ra trong những cuộc tranh luận trước như một sự kết án của những người không tin (x. Ga 5:38; 8:51; 12:37). Theo nguyên thủy, loại ngôn ngữ nói đến việc “hiện diện bên trong” có thể gắn liền với vấn nạn về việc yêu hoặc ghét Chúa Giêsu trong thời gian bách hại bởi những người Do Thái.

Điều đáng để chúng ta lưu ý trong bài Tin Mừng hôm nay là cấu trúc “bánh mì kẹp” – mở đầu và kết thúc với lời mời gọi người môn đệ khẳng định tình yêu dành cho Chúa Giêsu (x. Ga 14:15,21a). Còn phần ở giữa là ba lời hứa của Chúa Giêsu về việc Ngài sẽ trở lại và sự hiện diện của Chúa Thánh Thần. Nhìn từ cấu trúc này, chúng ta có thể thấy được điều Chúa Giêsu muốn nói với các môn đệ, đó là để trở nên những người thừa hưởng những lời hứa, các môn đệ phải khẳng định tình yêu của họ dành cho Chúa Giêsu được thể hiện qua việc tuân giữ các điều răn của Ngài: “Nếu anh em yêu mến Thầy, anh em sẽ giữ các điều răn của Thầy” (Ga 14:15) // “Ai có và giữ các điều răn của Thầy, người ấy mới là kẻ yêu mến Thầy. Mà ai yêu mến Thầy, thì sẽ được Cha Thầy yêu mến. Thầy sẽ yêu mến người ấy, và sẽ tỏ mình ra cho người ấy” (Ga 14:21). Trong những lời này, chúng ta lưu ý đến ba hoạt động: yêu mến, tuân giữ, tỏ mình ra. Trong hai “miếng bánh mì,” chúng ta thấy có điểm chung là hai hoạt động “yêu mến” và “tuân giữ.” Tuy nhiên, hành động “tuân giữ các điều răn của thầy” là không thay đổi trong cả hai. Còn hành động yêu mến được mở rộng hơn trong “miếng bánh mì thứ hai.” Cụ thể là, chỉ trong miếng bánh mì thứ hai chúng ta mới biết được “phần thưởng” dành cho người yêu mến Chúa Giêsu qua việc tuân giữ các điều răn của Ngài, đó là (1) được Chúa Giêsu và Chúa Cha yêu mến và (2) được Chúa Giêsu tỏ mình ra. Nói cách khác, phần thưởng cao quý nhất dành cho người môn đệ là được đưa vào trong tình yêu của Chúa Cha và Chúa Con. Chính trong tình yêu đó người môn đệ sẽ được biết Chúa Giêsu là ai. Là những môn đệ của Chúa Giêsu, nhiều lần chúng ta chỉ yêu Chúa Giêsu với tình yêu nửa vời vì chúng ta chưa thật sự tuân giữ các điều răn của Ngài, nhất là điều răn về yêu mến anh chị em của mình. Chúng ta vẫn còn ghen ghét, đố kỵ, loại trừ những người chúng ta không thích ra khỏi con tim của mình. Chỉ khi tuân giữ lời của Chúa Giêsu, đó là lắng nghe và đem ra thực hành trong đời sống thường ngày, người môn đệ mới cảm nếm được tình yêu tuyệt diệu của Chúa Cha dành cho Chúa Con [và dành cho họ], đồng thời cũng được biết Chúa Giêsu là ai – Đấng không loại trừ ai ra khỏi tình yêu của mình.

Như chúng ta đã trình bày, phần giữa của trình thuật Tin Mừng hôm nay gồm ba lời hứa của Chúa Giêsu cho các môn đệ. Theo các học giả Kinh Thánh, ba lời hứa về việc “trở lại” và “ở lại” không giới hạn trong việc vinh thắng của các môn đệ dưới sự bách hại. Nhưng là sự hợp nhất của ba truyền thống mà cộng đoàn Thánh Gioan đã phát triển để nói về mối tương quan của mình với Thiên Chúa. Trong mỗi lời hứa, “sự hiện diện của Thiên Chúa” rất rõ ràng chỉ cho những người tin chứ không cho những người không tin (x. Ga 14:17,19). Lời hứa thứ nhất là lời hứa Đấng Bảo Trợ sẽ đến khi Chúa Giêsu ra đi: “Thầy sẽ xin Chúa Cha và Người sẽ ban cho anh em một Đấng Bảo Trợ khác đến ở với anh em luôn mãi. Đó là Thần Khí sự thật, Đấng mà thế gian không thể đón nhận, vì thế gian không thấy và cũng chẳng biết Người. Còn anh em biết Người, vì Người luôn ở giữa anh em và ở trong anh em” (Ga 14:16-17). Trong lời hứa này, Chúa Giêsu khẳng định rằng chỉ có những người tin mới có sự hiện diện của Chúa Thánh

Thần, Đấng là Thần Khí sự thật, ở trong họ. Nói cách cụ thể, những người sống trong sự thật [sống trong Chúa Giêsu, Đấng là Sự Thật] mới cảm nếm được sự hiện diện của Đấng Bảo Trợ. Lời hứa thứ hai là lời hứa Chúa Giêsu sẽ trở lại với các môn: “Thầy sẽ không để anh em mồ côi. Thầy đến cùng anh em. Chẳng bao lâu nữa, thế gian sẽ không còn thấy Thầy. Phần anh em, anh em sẽ được thấy Thầy, vì Thầy sống và anh em cũng sẽ được sống” (Ga 14:18-19). Ngoài việc xin Chúa Cha ban cho các môn đệ Đấng Bảo Trợ, Chúa Giêsu hứa sẽ trở lại với họ để chia sẻ với họ sự sống mà Ngài nhận được từ Chúa Cha. Lời hứa này an ủi chúng ta khi gặp cô đơn, thử thách: Chúa Giêsu không để chúng ta cô đơn một mình. Ngài luôn ở bên chúng ta, dù chúng ta không thấy Ngài, nhưng Ngài luôn “thấy” chúng ta vì Ngài ở trong chúng ta. Đây chính là nội dung của lời hứa thứ ba, đó là Chúa Giêsu muốn đưa chúng ta vào trong mầu

nhiệm tình yêu của Thiên Chúa: “Ngày đó, anh em sẽ biết rằng Thầy ở trong Cha Thầy, anh em ở trong Thầy, và Thầy ở trong anh em” (Ga 14:20). Những lời này cho chúng ta thấy tính chất “bắc cầu” – chúng ta ở trong Chúa Giêsu và Chúa Giêsu ở trong Chúa Cha. Điều này đưa chúng ta về với khẳng định của Chúa Giêsu: “Không ai có thể đến được với Chúa Cha mà không qua Thầy.” Mỗi người chúng ta được mời gọi trở nên đồng hình đồng dạng với Chúa Giêsu qua việc ở lại trong Ngài. Những người ở lại trong Chúa Giêsu sẽ cảm nghiệm được tình yêu của Chúa Cha dành cho Ngài đồng thời cũng cảm nghiệm được tình yêu Chúa Giêsu dành cho họ, và như thế sẽ yêu anh chị em của mình với tình yêu tuyệt đẹp mà họ đã cảm nghiệm.